

คำรา

คุณลักษณะต่างๆ

นางทองคำ พวงศรีแพทย

จากในงานศพ

หมอกวามนต์ พวงศรีแพทย

ณวัดพระพิเรนทร์ สี่แยกวรจักร

พระนคร

วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๑

NATIONAL LIBRARY

ตำรา

คุณลักษณะต่างๆ

นางทองคำ พวงศ์แพทย ^{หลวงประดิษฐ} ^{หอสมุดแห่งชาติ}

แจกในงานศพ

หมอกรานต์ พวงศ์แพทย

ณ วัดพระพิเรนทร์ สี่แยกวรจักร

พระนคร

วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๑

เลขที่ ๘๑

๘๑๒

๑๓๓.๕

เลขที่ ๘๑๒

๘๑๒๖๗๐

เลขที่ ๘๑๒๖๗๐

NATIONAL LIBRARY OF THAILAND

31111004149173

ประวัติย่อ

หมอกรรณดี พววงศ์แพทย์

เกิดเมื่อวันที่ ๑๔

เมษายน พ.ศ. ๒๔๒๘ จังหวัดอยุธยา เป็นบุตรนาย
กิมฮัว นางกล้า เมื่อเยาว์ได้ศึกษาเล่าเรียนอยู่ที่วัดตั้งห
อำเภอบางไทร ครั้นอายุครบได้อุปสมบทที่วัดตั้งห
และได้มาจำพรรษาในกรุงเทพฯ ที่วัดไตรมิตรวิทยา
(วัดสามจีน) ต่อมาได้ย้ายมาจำพรรษาอยู่ที่วัดพัฒนพล
ชัย (วัดโคก) ในระหว่างที่อุปสมบทได้เรียนวิชาแพทย์
แผนโบราณ จนรอบรู้ชำนาญเป็นที่ประจักษ์แก่บรรดา
ผู้ทนต์และคณาจารย์ทั่วไป ประมาณ ๓๐ ปีเศษได้
ลาสิกขาบท ออกมาประกอบอาชีพในทางแพทย์แผน
โบราณ ตั้งร้านจำหน่ายยาและตรวจรักษาโรคอยู่ที่
แยกวรจักร ข้างโรงพยาบาลตากสิน มีชื่อว่า ปรานโรคาสถาน
เป็นผู้ทนต์ใจโอบอ้อมอารี หมั่นประกอบกุศลทางกุศล
เป็นเนืองนิจ และได้เป็น สมาชิก สมาคมศิษย์อนงคาราม
กับเคยเป็นกรรมการ สมาคมศิษย์อนงคาราม และเป็น
กรรมการวัดอนงคาราม และวัดพระพิเรนทร์ กับเป็นผู้อุป

๗

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐
ได้เริ่มบวชเณรและด้วยโรคได้พักการ จนถึงวันที่
๑๓ มกราคม ๒๕๕๑ อาการได้กำเริบมากขึ้น จนหมด
ความสามารถที่จะเยียวยาได้ จึงได้ ถังแกกรรมด้วย
อาการสงบ เมื่อเวลา ๑๐.๐๓ น. ณที่บ้าน โรงพิมพ์
ราษฎร์เจริญ (บ้านกรรยา) ศิริรวมอายุได้ ๖๓ ปี มี
บุตรชาย ๒ คนหญิง ๓ คน
ทั้งนี้ขอแสดงความไว้อาลัยและบรรดาบุตรหลานญาติ
พี่น้อง และบรรดาท่านที่คุ้นเคยทั้งหลายโดยทั่วกัน

หมอกรานต์ พัววงศ์แพทย
ชาต๑๔ เมษายน พศ. ๒๔๒๘
มรณ๑๑ มกราคม พศ. ๒๔๙๑

คำนำ

ด้วยมนุษย์ในโลกรวมทุกชาติทุกภาษาย่อมมีคำหับ
คำร่ำหอดด้วยกันทุก ๆ ชาติ และคำร่ำของชาติใดชาติ
หนึ่งเขาก็ขับถ้อยของเขา เพราะคำร่ำของชาติหนึ่งจะนำ
มาใช้สำหรับถ้อยของอีกชาติหนึ่งไม่ถนัด โดยเหตุที่คน
ฟ้าอากาศและธรรมชาติรูปร่างกายของมนุษย์ไม่เหมือน
กันทุก ๆ ชาติ เช่นคำร่ำของฝรั่งจะนำมาใช้พิจารณา
รูปร่างหน้าตาคนไทยก็ไม่ตรงกันทีเดียว แต่ส่วนคำร่ำ
ของไทยนั้นก็มีอยู่เป็นอันมาก ถ้วนแต่เป็นคำร่ำที่นัก
ปราชญ์ครั้งโบราณได้รจนาไว้ทั้งนั้น ก็ย่อมเป็นท
นียบถ้อยของคนไทยตลอดมาจนทุกวันนี้ได้เลื่อมกลายโดย
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้รวบรวมคำร่ำลักษณะบุคคล
และดุษฎีหรือพาน ซึ่งเป็นคำร่ำเก่าของไทยเราพิมพ์
ขึ้นทั้งนี้ ก็เพื่อให้คนไทยได้ใช้คำร่ำเป็นเครื่องมอ
พิจารณา ดูลักษณะซึ่งกันและกัน คำร่ำเป็นคำร่ำที่
ง่าย โดยไม่ต้องเรียนและไม่ต้องใช้วิธีคิดคำนวณ ด้วยเหตุ
ด้วย ก็ทั้งเป็นคำร่ำดูลักษณะของบุคคลตั้งแต่แรก
กำเนิด ทั่วทั้งหลายควรจะมีไว้สำหรับบ้าน
หุดวงนฤชาภักดี

สารบัญ

วาดด้วยลักษณะแดง ๗ ประการ	หน้า	๑
วาดด้วยลักษณะเล็ก ๕ ประการ	”	๒
วาดด้วยลักษณะยาว ๕ ประการ	”	๓
วาดด้วยลักษณะสั้น ๓ ประการ	”	๔
วาดด้วยลักษณะเล็ก ๔ ประการ	”	๕
วาดด้วยลักษณะกว้าง ๓ ประการ	”	๖
วาดด้วยลักษณะละเอียด ๓ ประการ	”	๗
วาดด้วยลักษณะขาว ๓ ประการ	”	๗
วาดด้วยลักษณะราบ ๓ ประการ	”	๘
วาดด้วยวิธีพิจารณาคุณลักษณะทศ	”	๑๕
วาดด้วยวิธีใช้ศตมและตั้งทศ	”	๑๘
วาดด้วยวิธีคุณลักษณะตั้งกรมกรร	”	๑๙
วาดด้วยวิธีคุณลักษณะคนไข	”	๑๙
วาดด้วยวิธีคุณลักษณะไฟหรือปานทศ	”	๒๐
วาดด้วยวิธีคุณลักษณะไฟหรือปานทศ	”	๒๓
วาดด้วยวิธีพิจารณาคุณลักษณะตามมือทศ	”	๒๕
วาดด้วยวิธีพิจารณาคุณลักษณะตามมือทศ	”	๓๒

ตำราคุณลักษณะต่างๆ

หมวดที่ ๑ ว่าด้วยลักษณะแดง ๗ ประการ

- ๑) ฉายมือแดง
- ๒) ริมฝีปากแดง
- ๓) เล็บเลือดแดง
- ๔) ขลิบตาทั้ง ๒ แดง
- ๕) เพดานแดง
- ๖) ฝ่ามือแดง
- ๗) ฝ่าเท้าแดง

ถ้าผู้ใดมีลักษณะแดง อย่าง ๑ หรือ ๒
อย่างก็ดี ท่านว่าผู้นั้นเมื่อคลอดลำบาก รก
พันคอและว่าคลอดใกล้ ๖๐ หรือในเมื่อ
น้อยเลยงยาก พังญาติพี่น้องไม่ได้ ต้อง
พึ่งตนเอง มีคนเกรง ขาม และ นับถือ

๒

ตำราคุณลักษณะ

ชอบแต่ทำวพระยาและสมณะที่พรหมณ์ เป็น
ผู้มีปัญญา และวิชาดี ชอบทำราชการ
มีทรัพย์มาก จะมีความสุขเมื่อภายหลัง
ถ้าผู้ใดมีลักษณะแดงมากกว่า๒ อย่าง
หรือมีครบทั้ง๗ อย่าง ท่านว่า ประเสริฐนัก
หมวดที่ ๒ ว่าด้วยลักษณะเล็ก ๕ ประการ

- ๑) นวมอเล็ก
- ๒) เตี้ยเล็ก
- ๓) คอเล็ก
- ๔) ท้องเล็ก
- ๕) ของพับเล็ก

ถ้าผู้ใดมีลักษณะเล็ก ๑ อย่าง ๒ อย่าง
หรือ ๓ อย่าง ก็ดี ท่านว่าเมื่อน้อยเลง
ยาก ต้องพลัดพรากจากที่อยู่ ที่กิน เมื่อ

ตำราดูลักษณะ ๓
อายุ ๑๕-๑๖ ปี มีเคราะห์ร้าย ครึ่งหนึ่ง ต่อ
เมื่อ อายุ ๒๕ ปี ล่วงไปแล้ว จะได้ ต่ ต่ตลอด ชีวิต
และมี ทรพย์ มาก เป็น ที่ชอบ แก่ ท้าว
พระยา ทำ ราชการ จะได้ เป็น ขุนนาง
ถ้า ผู้ใด มี ลักษณะ เด็ก มากกว่า ๓ อย่าง
หรือ มี ครบ ทั้ง ๕ อย่าง ท่าน ว่า ประเสริฐ นึก
หมวดที่ ๓ ว่าด้วยลักษณะยาว ๕ ประการ

- ๑) หน้าผากยาว
- ๒) คีวขาว
- ๓) คอขาว
- ๔) แขนขาว
- ๕) ขาขาว

ถ้า ผู้ใด มี ลักษณะ ยาว ๒ อย่าง หรือ ๓ อย่าง
ก็ ดี ท่าน ว่า จะ เป็น คน ที่ บริบูรณ์ ด้วย ทรพย์

๔ ตำราดูลักษณะ

สมบัติ เป็น ที่ ชอบ แก่ ท้าว พระยา และ ชาย

หญิงทั้งหลาย ทำราชการ จะได้ เป็น ขุนนาง

ถ้า ผู้ใด มี ลักษณะ ขาว มากกว่า ๓ อย่าง
หรือ มีครบ ทั้ง ๕ อย่าง ท่าน ว่า ผู้ นั้น

ประเสริฐนัก

หมวดที่ ๔ ว่าด้วยลักษณะสัน ๓ ประการ

๑) คอสัน

๒) หลังสัน

๓) แขนงสัน

ถ้า ผู้ใด มี ลักษณะ สัน อย่าง ๑ หรือ ๒ อย่าง
ท่าน ว่า ผู้ นั้น คลอดง่าย แต่ เลี้ยงยาก จะได้
รับ มรดก ของ บิดา มารดา มี เศษ อำนาจ
มาก ศัตรู เกรง ขาม เป็น ที่ ชอบ แก่ ท้าว
พระยาทั้งหลาย ทำราชการ จะได้ เป็น ขุนนาง

ทำรากลักษณะ ๕
ถ้าผู้ใดมีลักษณะสั้นครบทั้ง ๓ อย่าง
ท่านว่าผู้นั้นประเสริฐนัก
หมวดที่ ๕ ว่าด้วยลักษณะเล็ก ๔ ประการ

- ๑) เลี้ยงเล็ก
- ๒) สะตือเล็ก
- ๓) กลางผ้าม่อเล็ก
- ๔) กลางผ้าเทาลึก

ถ้าผู้ใดมีลักษณะเล็กอย่าง ๑ หรือ ๒ อย่าง
ก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะเป็นคนบริบูรณ์ไป
ด้วยทรัพย์สมบัติ ถ้าเลี้ยงเล็กจะเป็นคน
มีวาสนา ถ้ากลางผ้าม่อเล็กจะมีทรัพย์มาก
ถ้ากลางผ้าเทาลึกเป็นคนมีวิชามาก
ถ้าผู้ใดมีลักษณะเล็กครบทั้ง ๔ อย่าง ท่าน
ว่าผู้นั้นประเสริฐนัก

๖

ตำราตลัษณะ

หมวดที่ ๖ ว่าด้วยลักษณะกว้าง ๓ ประการ

๑) หน้าผากกว้าง

๒) ไหล่กว้าง

๓) ตะโพกกว้าง

ถ้าผู้ใดมีลักษณะกว้างอย่าง ๑ หรือ ๒ อย่าง
ท่านว่าผู้นั้นคล่องตลก เลี้ยงยาก เป็น
ที่ชอกแอก ท้าวพระยา และ สมณะ ชีพราหมณ์
มีวิชา มาก จะไปสู่ทิศใด ก็มี ความสุข
ศัตรูเกรงอำนาจ มีทรัพย์สมบัติ บริบูรณ์
ถ้าหน้าผากกว้างจะมีวาสนาอายุยืน ไหล่
กว้างจะมีทรัพย์มาก ตะโพกกว้างมี
ทรัพย์สมบัติมาก

ถ้าผู้ใดมีลักษณะกว้างครบทั้ง ๓ อย่าง
ท่านว่าผู้นั้นประเสริฐนัก

คำวาดลักษณะ

๗

หมวดที่ ๗ ว่าด้วยลักษณะละเอียด ๓ ประการ

- ๑) ผมนละเอียด
- ๒) เนื้อละเอียด
- ๓) ขนที่ละเอียด

ถ้าผู้ใดมีลักษณะละเอียด อย่าง ๑ หรือ ๒
อย่าง ท่านว่าผู้นั้น จะมีสมบัติมาก และ
จะได้เป็นขุนนาง ถ้าสตรี จะได้เป็นแม่บ้าน
ภรรยาขุนนาง ถ้าผู้ใดมีลักษณะละเอียด
ครบทั้ง ๓ อย่าง ท่านว่าผู้นั้น ประเสริฐนัก
หมวดที่ ๘ ว่าด้วยลักษณะขาว ๓ ประการ

- ๑) นัยน์ตาขาว
- ๒) เล็บมือขาว
- ๓) เล็บเท้าขาว

ถ้าผู้ใดมีลักษณะขาวอย่าง ๑ หรือ ๒ อย่าง

๘ ทำราตุลักษณะ

ก็ ตี ท่าน ว่า ผู้ นน จะ เป็น ผู้ มี ทรัพย์ สมบัติ

มาก ถ้า ทำ ราชการ จะ ได้ เป็น ขุนนาง

ถ้า ผู้ ไต มี ลักษณะ ขาว ครอบ ทั้ง ๓ อย่าง

ท่าน ว่า ผู้ นน ประเสริฐ นั ก

หมวดที่ ๘ ว่าด้วยลักษณะราบ ๓ ประการ

๑) สันหลังราบ

๒) เท้าราบ

๓) นิ้วเท้าราบ

ถ้า ผู้ ไต มี ลักษณะ ราบ อย่าง ๑ หรือ ๒ อย่าง

ก็ ตี ท่าน ว่า ผู้ นน จะ มี เศษ อำนาจ มาก

ทำ ราชการ จะ ได้ เป็น ขุนนาง และ บริบูรณ์ ไป

ด้วย ทรัพย์ สิ้น เงิน ทอง

ถ้า ผู้ ไต มี ลักษณะ ราบ ครอบ ทั้ง ๓ อย่าง

ท่าน ว่า ผู้ นน ประเสริฐ นั ก

ตำราดูลักษณะ

๗

คำอธิบาย

อนึ่ง นอกจากวิธีดูลักษณะบุรุษสตรี ซึ่ง
นับว่าเป็นลักษณะที่ดี ๗ อย่างนั้น ยังมี
วิธีดูลักษณะเบื้องต้นอีกหลายประการ ดัง
กล่าวต่อไปนี้

ถ้าผู้ใดเส้นผมละเอียดและปลายงอนงาม
หน้าผากกว้างเป็นวงกลมต่งน ช่อราชครู
ลักษณะ ท่านว่าผู้นั้นมีบุญจะได้เป็น
พระยาไทยแท้ ถ้าสตรีจะได้เป็นหม่อม
หรือคุณหญิงไทยไม่ต้องสงสัย

ถ้าผู้ใดหน้าผากผ่องใส ริมฝีปาก
เรียบ เส้นผมเล็กดำ เลี้ยงเพราะมีกระแส
กาวาพ เมื่อตนนอน กระแสเลี้ยงก็แจ่ม
ใส เมื่อขมเฝ้าหน้าชน อยู่เสมอต่งน

๑๐ ตำราตลกษณะ

ท่าน ทาย ว่า ผู้นั้น จะ ได้ เป็น พระยา โดย แท้ ถ้า
สตรี จะ ได้ เป็น คุณหญิง

ถ้า ผู้ใด ปาก ชัด จมูก กว้าง ใหญ่ ชอบ
ตา แดง กา หน้า ดงาม ลำ แขน ประคจ
งวง ข้าง ไหล่ ตึง นิ้ว มือ ตรี กลม งาม ดึง
ชื่อ ว่า นรตลกษณ์ ท่าน ทาย ว่า ผู้นั้น จะ ได้
เป็น เจ้าพระยา

ถ้า ผู้ใด ออก เต็ม ไหล่ ผึ่ง สัน หลัง ราบ
นิ้ว มือ อ่อน นุ่ม ท่าน ทาย ว่า ผู้นั้น จะ ได้
เป็น เสนา อำมาตย์ โดย แท้

ถ้า ผู้ใด ขา กลม ตะโพก ผึ่ง กลม และ
มี เส้น น้อย ไม่ ยดย ยาน ดึง ท่าน ว่า ผู
นั้น จะ ได้ เป็น มนตรี

ถ้า ผู้ใด น่อง กลม ตึง ปลัด กลวย ชื่อ
เท้า เล็ก กลม งาม เมื่อ เดิน เรียบ เหมือน

ตำราคุณลักษณะ

๑๑

บุญชวร หรือ ครุฑ เดิน พื้นไม่ราบ ไหยัง ๆ
ก่อน ก้าวเหยียบไม่เรียบ ลง ดึงนี้ ชื่อ ว่า
ละตากรณี งาม บวร มี ทวพย นัน ประสงค์
มี ตะบะเตศา ว่า ตรง ใหญ่ ยิ่งยง กว่า ชน
ทุก คน นว

ถ้า ผู้ใด ฝ่า มือ ฝ่า เทา อ่อน เนื่อ อ่อน
ละเอียด ท่าน ว่า ผู้ นั้น จะมี ทวพย สิ้น เงิน
ทอง บริบูรณ์ และ จะมี ศบร ทาศักดิ์ โดยแท้

ถ้า ผู้ใด ลำคอ ประตุง คอ หงส์ มี ๓
ปล้อง ท่าน ว่า ผู้ นั้น จะมี ทวพย แต่
พึง ญาติ พี่น้อง ไม่ได้ พึง ได้ แต่ ท้าว พระยา
และมี คน รัก ใคร ทั้ง ชาย หญิง

ถ้า ผู้ใด ฝ่า มือ ฝ่า เทา อ่อน ตะโพก ผึ่ง
ไร ผม สม หน้า ท่าน ทาย ว่า ถึง แม ผู้ นั้น จะ
ตก ทุก ชั่ว ไต่ ยาก ก็ ไม่นาน ท้าว พระยา จะ

๑๒ คำราดลักษณะ

โปรดปราน เป็น ผู้ มี ทรัพย์ และ บัญญา
ถ้า ผู้ใด มี และ ทำ เล็ก หง นว ก็ เล็ก
ด้วย ขอ เทา กำ ด้วย มือ ของ ตน เอง รอบ หง
ข้าง ท่าน ว่า ผู้ นั้น เป็น คน มี บัญญา มี
ทรัพย์ และ คม ศัตรู หมู ราย ไต่ ด้วย
อนึ่ง ท่าน กล่าว ว่า ถ้า ผู้ใด หู ประตู่ หู ข้าง
ท่าน หาย ว่า ผู้ นั้น เป็น คน มี บัญญา มาก และ อายุ
ยืน ถ้า ผู้ใด มี ขน งอก ขึ้น ใน หู ผู้ นั้น
จะมี อายุ ยืน มาก ถ้า ผู้ใด ผา เทา เป็น
รอย รูป ปลา กี่ ตี เป็น ไผ่ กี่ ตี ผู้ นั้น จะ ประ
กอบ ด้วย โภค ทรัพย์ มาก ถ้า สตรี ไต่ ริม ตา
และ หนึ่ง ตา ขึ้น ผู้ นั้น จะ ชะนะ ศัตรู ถ้า
สตรี ไต่ หน้า ผาก งอก ผู้ นั้น จะมี ความ คิด
มาก และ เป็น คน เจ้า ทรัพย์ ถ้า สตรี ไต่ ผม
ตำ ตะเคียน ตา กว้าง เจรจา ไพเราะ กลาง

คำวาทลักษณะ

๑๓

ตัวกลม เนื้อหนังงามบริบูรณ์ ถ้าชายใด
 ได้สตรีผู้นั้นจะเจริญทรัพย์มาก ถ้าสตรี
 ใดหลงทำประทุษหลังเต่าและนิ้วมือเล็กมีได้
 ห่างกัน ผู้นั้นจะมีความเจริญมาก ถ้าผู้
 ใดมีกลิ่นตัวประดุจดอกโกมุท ผู้นั้นจะ
 มีทรัพย์ ถ้าผู้ใดมีใครรักต้องตัวแล้วมี
 ความปีติยินดี ผู้นั้นจะมีทรัพย์มาก ถ้า
 เป็นสตรีจะได้เป็นนางพระยา ถ้าผู้ใดมี
 เลี้ยงตั้งกังวาล ผู้นั้นจะได้เป็นขุนนาง
 และมีสมบัติมาก ถ้าผู้ใดเลี้ยงมีกระแสด
 ผู้นั้นจะมีทรัพย์มาก ถ้าผู้ใดมีเลี้ยง
 แหลมถึงแม่จะอยู่ในที่มโหรีทุกและฝูงคน
 ก็ดี เลี้ยงนั้นก็ตลอดแหลมออกมาได้
 ผู้นั้นจะได้เป็นขุนนาง ถ้าเป็นสตรีจะได้
 เป็นนางพระยา ถ้าสตรีใดมีเลี้ยงประทุษ

๑๔ ตำราสัญลักษณ์

นักดูเหว่า ผู้คนจะมีทรัพย์สินสมบัติมากและ
เป็นที่ชอบแก่คนทั้งหลาย ถ้าสตรีใดเลี้ยง
อุณหวาน และ หน้าตา ชุ่มชื้น มีศรี ผู้คน
จะมั่งคั่งสมบูรณ์ไปด้วยทรัพย์สินสมบัติ

อนึ่งถ้าผู้ใดมีลักษณะ คือ ๑ ศีรษะโต
๒ หน้าผากโต ๓ จมูกโต ๔ นัยน์ตากลมดำ
เล็ก มีแววเหมือนตา งู หรือ ปลาตก หรือ ตาคำ
โตมาก ๕ สันคิ้วนูน ทั้ง ๕ ประการนี้
แม้ใครได้สัก ๒ หรือ ๓ อย่าง ก็จัดว่าเป็นคน
มีสติปัญญาได้ อะไรไม่สำคัญเท่า นัยน์ตา
ถ้า นัยน์ตา เล็กกลม เป็น คนฉลาดมีไหวพริบดี
ถ้าผู้ใด ลำคอโต ผู้คนมักเป็นคนใจคอ
หนักแน่น ทำอะไรเฉียบขาด ถ้าผู้ใด ศีรษะ
โต ผู้คนมักเป็นคนเจ้าความคิด ถ้า
ผู้ใด ศีรษะแหลมกลม ประตูลูกมะตูม ผู้

ตำราคุณลักษณะ

๑๕

นั่น เป็น คน มี บัญญา ทรง จำ อะไร แม่น ยำ ดี
ว่า ตัว ขวัญ พิจารณา คุณลักษณะ ทัก

อาจารย์ ท่าน กล่าวว่า ถ้า ผู้ใด แขน
พร้อม ผู้ นั้น จะมี ทักษะ และมี ศักดิ์ เบียด
เบียด พาก ถ้า ผู้ใด แกร่ง ขาดำ มีอดำ ผู้
นั้น จะ ตก ทักษะ ยาก ลำบาก มาก ถ้า ผู้ใด
ฝ่ามือ ฝ่าเท้า หลังมือ หลังเท้า ยาว เกิน ส่วน และ
ตัว ขาว ชัด ผู้ นั้น เป็น คน อัปมงคล ถ้า สตรี
ใด มี ชน หน้า แข็ง เหมือน ผู้ชาย และมี หนวด
เครา ก็ ดี ผู้ นั้น ทำลาย ทรัพย์ สามี ให้ พลัน
ฉิบหาย ถ้า สตรี ใด เนื้อ เป็น ก้อน อยู่ ที่ หลัง
และมี ชน แม้ เกิด ใน วงศ์ ตระกูล ผู้ ดี ก็ จะ
ต้อง เป็น ทาส ถ้า สตรี ใด นิ้ว คีรี ษะ แม่ มือ

และ นิ้ว คีรีชะ แม่เท้า เกไม่เหมือน กัน ผู้
 นินทา ความ ยินดี ด้วยสามมีได้ และ มัก จะ หา
 เลี้ยงชีพใน ทาง ทุกจริต ถ้า สตรีใด นิ้ว มือ
 นิ้ว เท้ายาว และมี เสียง ประดุจ กา แค้น คอ รม
 ผีปาก บน ขาว บุรุษไม่ควร เลี้ยงเป็น ภรรยา
 จงเว้นเสีย ถ้า สตรีใด เต็น ประดุจ ธรณีไหว
 ผู้ นั้น ชอบ แต่ เป็น ภรรยา พรวน บา ถ้า มี
 ทรพัย ก็ จะ พลัน นิบหาย ถ้า สตรีใด มี กลิ่น
 ตัว ประดุจ กลิ่น สุกกร บุรุษ พึง เว้นเสีย ถ้า
 สตรีใด มี กลิ่น ตัว ประดุจ ปลาร้า บุรุษ พึง
 เว้นเสีย ถ้า สตรีใด มี กลิ่น ตัว ประดุจ ไม้
 มะม่วง บุรุษ พึง เว้นเสีย ถ้า สตรีใด มี
 กลิ่น ตัว ประดุจ หอย และ ปู หรือ ปลา บุรุษ
 พึง เว้นเสีย ถ้า สตรีใด เสียง แข็งเสียง เล็ก

ตำราสัญลักษณ์ ๑๗

ผู้เป็น คนใจเร็ว ส่วนลักษณะ หน้ากลิ้ง
นั้น คือ มีใบหน้า สอบ เด็ก หน้า เท่ากัน ผม
หยิก บ้างเหยียด บ้าง ปาก จมูก นัยน์ตา ย่น
เข้าหากัน คนหน้า กลิ้ง มัก จะมี ขนาด
ศีรษะ เล็ก ทุก คน และ นัยน์ตา ข้าย ขวา ซิต
กัน ซึ่ง บอก ลักษณะ ว่าเป็น คน ประหลาด
กลาง ศีรษะ ตำแหน่ง คน เจรจา ไม่ ยั้งยืน คน
ลักษณะ หน้ากลิ้ง มักจะมี วิสา ประจบ เป็นวุฒิ
สำหรับ ตัว แทบ ทุกคน ลักษณะ ผู้ ทุ ม ศีรษะ
ต่ำ ผู้ นน ย่อม ชาติ ความ เมตตา ชาติ ความ
สุจริต ขรรวม จะ ประกอบ การ สิ่งใด ย่อม มี
จิตต์ เชน เติงไป ใน ทาง สุจริต ผู้ นน ช่อ
ว่าเป็น มิฉฉา ทิฏฐิ แต่ ถ้า มี ลักษณะ ส่วน
อื่นๆ ดี บ้าง ก็ จะ ค่อย ยั้ง ชั่ว สัก หน่อย

ว่าด้วยวิธีดูโชคลาภและสุขทุกข์

ท่านให้พิจารณาดู ถ้าเห็น มี เค้าหน้า ขาง
บน หน้า ผาก เปน เกา มีน สุกใส อยู่ แล้ว
ในไม่ช้า นักบุญนั้น คงจะได้ ตี หรือ มีโชคลาภ
รวยใหญ่ สัก ครึ่งหนึ่ง

อีก ประการหนึ่ง ท่านว่า ถ้า ผู้ใด สีสหน้า
ดำ มัว แต่ ที่ จมูก ผ่องใส ผ่า มี ชื่น สด เลือด
แดง เปน ไช อยู่ แล้ว แม้ ผู้ นั้น จะ มี ความ
ทุกข์ ร้อน อยู่ ในไม่ช้า นัก ก็ คง จะ กลับ
มี ความ สุข ถ้า ผู้ใด สีส หน้า ผ่องใส แต่
ที่ จมูก มัว ชัดดำ และ ผ่า มี แห้ง เกรียม ไม่มี สี
เลือด แล้ว แม้ ผู้ นั้น จะ มี ความ สุข ก็ คง จะ
กลับ เปน ทุกข์ เมื่อ ภายหลัง

ตำราตลกษณะ ๑๙
ว่าด้วยวิธิตลกษณะสตรีมีครรภ์

ท่านให้พิจารณา ตู สตรี ที่ กำลัง มี ครรภ์
อยู่ ว่า บุตร ใน ครรภ์ นั้น จะ เป็น ชาย หรือ หญิง
ท่านให้พิจารณา ตู ถ้า มี ตี เขียว เลือด
แดง อยู่ เสมอ แล้ว ท่าน ว่า บุตร ใน ครรภ์ นั้น
เป็น ชาย ถ้า มี ตี เลือด ดำ หรือ ขาว
อยู่ เสมอ แล้ว ท่าน ว่า บุตร ใน ครรภ์ นั้น เป็น
หญิง และ ท่านให้ พิจารณา ตู อีก ซิน หนึ่ง
ถ้า มี ตี นน มี ตี เลือด ผ่อง ใส อยู่ แล้ว ผู้
นั้น จะ คลอด บุตร ง่าย ถ้า มี ตี แห้ง เกรียม
อยู่ เสมอ แล้ว ผู้ นั้น จะ คลอด บุตร ยาก
ว่าด้วยวิธิตลกษณะคนไข้

ท่านให้ พิจารณา ตู อาการ ทบวย ไซ อยู่ นน
ถ้า คน ไข้ นน รูป กาย จะ ชุ่ม ผอม ประการใด ก็

๕๐ ทำวาทลักษณะ
ตาม แต่ ถ้า นวมอทอง ๑๐ นิ้ว นน มี สี่ เลือด
ขึ้นแดง ผ่องใส กับที่ ปลาบ จมก สดใส อยู่
เสมอ แล้ว ถึง แม อากาไร ไช นน จะ เพียบ
หนัก สัก เพียงใด ก็ไม่ เป็นไร จะมี เวลา รอด
พ้นได้ ถ้า ท หวาง คว สี่ ตำ มว และ สัน
จมก เขียว กับ ห ทง ๒ ข้าง มว ตำ ประตจ
ข โศล และ ทา ทง ๒ ข้าง ถอย อยู่ แล้ว คง จะ ไม่
รอด หรือ ถ้า เติบ มอ ทง ๑๐ นิ้ว สี่ ตำ หรือ
เป็น รูป โลง ผุด ขึ้น ที่ กลาง ผ่า มอ แล้ว ผู้
นั้น จะ ถึง แก่ ความ ตาย ใน เร็ว วัน
ว่าด้วยวิธีลักษณะไฟหรือปานที่ดี

อาจารย์ ท่าน กล่าวว่า ลักษณะไฟหรือปาน
ซึ่งมี ปรากฏ ขึ้นใน ร่างกาย ของ บุคคล นั้น อาจ
สามารถ ให้ เห็น คุณ หรือ โทษ ได้ ตาม ลักษณะ ที่

ตำราดุริยคุณะ

๒๑

หรือ ชั่วไต้ มี อยู่ ตลอด ชีวิต ของ บุคคล นั้น ๆ ก็
 เหมือน กับ บุคคล ซึ่ง มี บุญ ราช ที่ ให้ ผล ความดี
 นั้น จะ อุด กลืน อยู่ ภายใน ไม่ได้ จึง ได้
 สว่าง ออก มา ให้ ประจักษ์ แก่ ตา โลก ใฝ่
 ที่ ดิน น้ำ ดิน เหมือน รก และ มี สว่าง เหมือน ชาติ
 ถ้า สว่าง หรือ สว่าง เหลือง นับ ว่า ใฝ่ ไม่ ดี ถ้า
 ใฝ่ ไต้ มี ใฝ่ อยู่ ที่ หน้า เบื้อง ขวา ใฝ่ นั้น จะ มี
 ยศ บรรดา ศักดิ์ ถ้า มี เบื้อง ซ้าย ใฝ่ นั้น จะ มี
 ทรมาน สมบัติ มาก ถ้า มี ใฝ่ ที่ คอ เบื้อง ขวา จะ
 อายุ ยืน ถ้า มี ใฝ่ ที่ อยู่ ใน ผม จะ ได้ เป็น
 ชุน นาง ถ้า มี ใฝ่ ที่ ใบ หู จะ มี บุญญา มาก
 ถ้า มี ใฝ่ ใน ช่อง หู จะ อายุ ยืน ถ้า มี ใฝ่ ที่
 หว่าง คิ้ว จะ มี วาสนา ถ้า มี ใฝ่ ที่ ปาด
 ตึง หู จะ มี ลาภ เนิ่ง ๆ ถ้า มี ใฝ่ ที่ ลูก ตา
 จะ มี ความ กตัญญู ต่อ ผู้ ใหญ่ ถ้า มี ใฝ่

ตรีมปากเบองบน พุดอะไรมีคนเชอถอ
 ถ้ามีไผในทีบย้งต่นก ถ้ามีไผข้างหน้า
 หรือทีชอศอกจะมีทรวัย ถ้ามีไผไต่รักแร้
 จะมีทรวัยและใจศรัทธา ถ้ามีไผในฝ่ามือ
 จะมีวาสนาได้เป็นใหญ่ ถ้ามีไผทีหลังมือ
 จะมีลาภเนืองๆ ถ้ามีไผทีหลังโคนขา
 จะมีวาสนา ถ้ามีไผทีเข้าหนีบหรือทีหัว
 เข้าจะมีทรวัยมาก ถ้ามีไผทีหน้าแข้ง
 ชอเลียงจะปรากฏไต่ตัง ถ้ามีไผทีฝ่า
 เท้าจะได้เป็นพระยา ถ้ามีไผทีริมเท้าจะ
 มีบริวารและข้าทาสมาก ถ้ามีไผทีนม
 จะมีบุตรมาก ถ้ามีไผไต่นมจะมีทรวัย
 สมบัติมาก ถ้ามีไผทีหว่างนมจะอายุยืน
 และมีความสุข ถ้ามีไผทีตรงหัวใจจะมี
 วาสนาและปัญญาลึกซึ้ง ถ้ามีไผริมสะดือ

ตำราคุณลักษณะ

๒๓

จะมี วาสนา และมี ความสุข ถ้ามี ไฟที่ คอหอย
เหนือลูกกระเดือกจะมีคนช่วยสงเคราะห์เนื่องๆ
ถ้ามี ไฟที่ หลัง คอ จะ มี อำนาจ มาก ถ้ามี
ไฟที่ กลาง กระดูก หลัง จะ อายุ ยืน ถ้า
มีไฟที่ ทะโพก จะมี ทรัพย์ดิน และ ยศศักดิ์
ว่าด้วยวิธีคุณลักษณะไฟหรือปานที่หัว

ถ้าผู้มีไฟที่ สะเอว จะ ตองจาก ที่ อยู่ไป
ไกล ถ้ามีไฟที่ ฌม ตก หรือที่ ปลาย คาง หรือ
ที่ แฉก หน้าไม่ดี ถ้ามีไฟที่ หว ตา เบื้องล่าง
ทาง น้ำตาไหล จะให้ โทษ มี ทุกข์ เนื่องๆ ถ้า
มีไฟที่ แขนใต้ ศอก ลงไป มาก เจ็บไข้ ถ้ามีไฟ
ที่ บั้น ขัศอกไม่ดี ถ้ามีไฟที่ ริม หลุม สบัก
หน้าไม่ดี ถ้ามีไฟที่ บ่า จะตองลำบาก มาก
อนึ่งลักษณะไฟใน กาย ทั่ว บุคคล นั้นย่อม

๒๔ ตำราลักษณะ

เป็นของ อัจฉริยะ เกิด คูน ถ้า หน้าผากมี
ไผ่ ที่ หน้า แข็ง และ หน้า อก มัก จะมี ไผ่ ด้วย
ถ้า มี ไผ่ ที่ หู ที่ ใหญ่ และ ที่ แขน มัก จะมี ไผ่
ด้วย ถ้า มี ไผ่ ที่ หาง ตา ที่ ริม ท้อง และ ที่
ชาย ไครง มัก จะมี ไผ่ ด้วย ถ้า มี ไผ่ ที่ หวด คิ้ว
ที่ คอ และ ที่ ท้าย ทอย มัก จะมี ไผ่ ด้วย ถ้า มี
ไผ่ ที่ ท้อง ที่ เต้า มัก จะมี ไผ่ ด้วย ถ้า มี
ไผ่ ที่ มือ ที่ หู เข้า และ ที่ เข้า หนีบ มัก จะมี
ไผ่ ด้วย ถ้า มี ไผ่ ที่ หว่าง คิ้ว หรือ หน้า ผาก
ที่ หลัง มัก จะมี ไผ่ ด้วย ถ้า มี ไผ่ ที่ สะดือ ที่
ริม ฝี ปาก บน มัก จะมี ไผ่ ด้วย

อนึ่ง อาจารย์ ท่าน กล่าวว่า ถ้า จะ พิจารณา
คิ้ว หรือ ปาน นั้น จะ ทาย ไป ตาม ลักษณะ ไผ่
ที่ ตหรือ ขว ให้ ตรง ไป ที่ เดียว ก็ ยัง ไม่ ถนัด ถ้า
บุคคล ผู้ ไใด จะ เป็น บุรุษ หรือ สตรี ก็ ดี แม่ จะมี

ตำราตุลิกษณะ ๒๕

ไฟชั่ว แต่ส่วน ลักษณะ อย่างอื่น ๆ ใน ร่างกาย
ของผู้นั้น มี ส่วน ต่ำมาก จะ ทายไฟ ว่า ชั่ว
ยังไม่ได้ หรือ อีก อย่างหนึ่ง ถ้า บุคคล ผู้ใด
แม้ จะ มี ไฟ ที่ ถูก ต้อง ตาม ตำรา นี แต่ หาก
ว่า ลักษณะ ร่าง กาย ส่วน อื่น ๆ ไม่ มี ต่ำ
ทายไฟ ว่า ดี ที่ เดียว ยัง ไม่ได้ เหมือนกัน ต้อง
ประกอบ ลักษณะ อื่น ๆ ด้วย แต่ ถ้า บุคคล
ผู้ใด มี ไฟ ที่ ดี กับ ลักษณะ ใน ร่าง กาย ส่วน
อื่น ๆ ก็ ดี พร้อม บริบูรณ์ แล้ว ก็ ทาย
ว่า ผู้นั้น ประเสริฐ ยิ่งนัก

ว่าตรวจพิจารณาตุลิกษณะลายมือ

อาจารย์ท่าน กล่าวไว้ ว่า ลักษณะ ลายมือ
ของบุคคล อาจ สำแดง ปราภพ ออก ให้ เห็น ตาม
ลักษณะ ดี หรือ ชั่ว ประจำตัว มนุษย์ ที่ มา แต่

๕๒ ตำราคุณลักษณะ

กำเนิดทุกรูปทุกนามนั้น เพราะเหตุนี้จึงได้
มีตำหรับตำราไว้สำหรับพิจารณาตลายนมือของ
บุคคลให้รู้ว่าจะดีหรือชั่ว ประการใดดังต่อไปนี้
ถ้าผู้ใดมีลายมือเป็นรอยลึกเส้นละเอียด
ท่านว่าผู้นั้นเป็นคนมีปัญญาดี ถ้าผู้ใดมี
ลายมือเป็นรอยลึกเส้นเล็กละเอียดไม่แตกต่างกัน
เห็นกระจ่างเป็นรูปสิ่งของหรือดวงตราหรือ
เป็นอักษรต่างๆเหล่านี้ ท่านว่าผู้นั้นจะ
มีปัญญาและมีทรัพย์มากจะได้เป็นขุนนาง ถ้า
ผู้ใดมีลายมือละเอียดเหมือนเส้นไหมเกี่ยว
กันยุ่ง ผู้นั้นจะเป็นคนมีปัญญามาก ถ้า
ผู้ใดมีลายมือเป็นกากะบาด ผู้นั้นจะมีทรัพย์
และมีปัญญามาก ถ้าผู้ใดมีลายมือเป็นเส้น
แทงขึ้นไปทางนิ้วกลางนิ้วชี้หรือนางาก็ดี
ผู้นั้นจะได้เป็นขุนนางสืบตระกูลและมีปัญญา

ตำราลักษณะ

๒๓

มาก ถ้าผู้ใดลายมือมีเส้นโลหิตขึ้น ทน
 ผู้หนึ่งจะอายุยืน ถ้าผู้ใดลายมือแดง ผู้หนึ่ง
 เป็นคนมีวาสนามาก ถ้าผู้ใดลายมือดงรูป
 พระจันทร์ ผู้หนึ่งเป็นคนตงอยู่ในศีลธรรม
 ยิ่งนัก ถ้าผู้ใดนิ้วชี้ตก ผู้หนึ่งจะมี
 สัมบัติมาก ถ้าผู้ใดลายมือเป็นรูปดอกไม
 ทน นว นว กลาง กัด ผู้หนึ่งจะมีทรัพย์
 สัมบัติมาก ถ้าผู้ใดลายมือแดง ประดุจ
 แก้วมุกดา ผู้หนึ่งจะชนะศัตรู ถ้าผู้ใด
 เล็บมือเล็บเท้าแดง ผู้หนึ่งจะต้องได้รับความ
 ทุกข์ยาก ก่อน ต่อ ภายหลัง จะมั่งมีทรัพย์ คน
 นบถมาก ถ้าผู้ใดลายมือมีกันหยาบ ผู้
 หนึ่งจะอายุยืน ถ้าผู้ใดลายมือแทงขนน
 กลาง ผู้หนึ่งจะเป็นนักปราชญ์ใจบุญเป็น
 ที่ชอบใจแก่ท้าวพระยา และมีทรัพย์มาก ถ้า

๒๘ ทำราตุลักษณะ

ผู้ใดลายมือแปลกประหลาด ผู้นั้นจะมี
ยศศักดิ์ ลักษณะลายมือ ทด นน ผามอ อ่อน
นิ่ม ลายมือเส้นเล็กถี่เต่ง และ มือ ชุ่ม อยู่
เสมอ หลงมือ นูนกลายหลงเท่า กลาง ผ้ามอ
ลึก กระตุก และ ขอบเกลี้ยงเกลา ถ้าผู้ที่มี
มือ และ ลายมือ มี ลักษณะ ดังนี้ ผู้นั้นจะมี
บุญวาสนา มาก ถ้าคนผอม มือบาง คนอ้วน
มือหนา คนใหญ่ มือใหญ่ คนเล็ก มือเล็ก จึง
จะสมลักษณะและ ถ้าเนอกับกระดูกพอควรกันดี
ถ้าลายมือแดงม่วงใสละเอียดย่นเล็กลึกกระจ่าง
ผู้นั้นจะมี วาสนา มาก ถ้าผู้ใดลายมือเส้น
เรียบ เนื่อแน่น ผู้นั้นจะมี สัมบัติ มาก และ
ถ้า ผ้ามอ กับ หลงมือ สนิบ อย่างเดียว กันเป็น
ลักษณะ อย่างวิเศษ อนึ่งถ้าน กลาง ผ้ามอ

ตำราลักษณะ

เป็น ที่ สำคัญ นัก เทียบ ตรง กับ ดวง จิต ของ
บุคคล ถ้า กลาง ฝ่า มือ เรียบ ตรง จิต

ของ ผู้ นน เรียบ ไม่ กังวล สิ่ง ไต ถ้า กลาง
ฝ่า มือ เป็น เส้น ตรง ไม่ หัก งอ ผู้ นน มัก

เป็น คน ซื่อสัตย์ ถ้า ลายมือ รอยลึก ผู้
นน เป็น คน มี บัญญา ตรึก ตรอง ลึก ซึ้ง ถ้า

ผู้ ไต มี รอย ลายมือ มาก ผู้ นน เป็น คน
ช่าง คิด ถ้า ผู้ ไต ลายมือ ตื้น ผู้ นน ความ

คิด ตื้น ถ้า ผู้ ไต ลายมือ มี รอย ขวาง มาก
ผู้ นน ใจ ไม่ ซื่อ ตรง ถ้า ผู้ ไต ลายมือ น้อย

ผู้ นน ความคิด น้อย อนึ่ง ลักษณะ นิ้ว นน
ถ้า ผู้ ไต นิ้ว กลม เกดียง และ ตรง ไม่ หัก งอ

ปลาย มือ เรียว แหวม ช่อง นิ้ว สนิท ชิด กัน มี สี
เลือด ผ่อง ใส ไม่ เหนื่อย ไปถึง ข้าง หลัง ตั้ง นั ท่าน

ว่า เป็น ลักษณะ ที่ดี นัก ถ้า ผู้ ไต นิ้ว กลาง

สิ้นกว่าฝ่ามือไม่สู้ดี ถ้า นิ้ว ก้อย กับ นิ้ว
 คีรีชะแม่มือยาวเท่ากันดี ถ้า นิ้ว ก้อย กับ
 นิ้ว ชี เท่ากัน จะมี ลาก เหนียงๆ ถ้า นิ้ว ก้อย
 กับ นิ้ว นาง ชี้อ ล่าง เสมอ กัน ผู้นั้น ทำ
 ราชการ จะได้ เป็น ขุนนาง อนึ่ง นิ้ว ชี เป็น
 นิ้ว สำคัญ ต้อง ให้ เกลียง กลม และ เรียว จึงจะ ดี
 นิ้ว กลาง ก็ เป็น นิ้ว สำคัญ เหมือน กัน ต้อง ให้
 ตรง จึงจะ ดี นิ้ว นาง ก็ สำคัญ เหมือน กัน
 ถ้า ช้อง นิ้ว นน สนิท ไม่ ไป รัง ท่าน ทาย ว่า ผู้นั้น
 นน เป็น คน บริบูรณ์ ด้วย ทรัพย์ สิ้น เงิน ทอง
 นิ้ว ก้อย นน ต้อง ยาว เรียว ไม่ เอน เอียง จึงจะ ดี
 ถ้านิ้ว สิ้น แท้ ปลาย แหวม ไม่ หัก ก็ เป็น ลักษณะ ดี
 ถ้า ปลาย นิ้ว ก้อย เล็ก กว่า นิ้ว นาง ท่าน
 ทาย ว่า ผู้นั้น เป็น คน มี บัญญา ดี หรือ เป็น
 ข้าง ก ด้ มอ ดี

ตำราตลกษณะ

๓๑

อนึ่ง ลักษณะพิจารณาตลกเขิน นน เป็น
ที่สังเกตเทียบ กับ ดวงจิตต์ ของบุคคล ถ้า
ผู้ใดเลืบนหน้าแข็ง คม ผู้นั้น มักไม่สูงเป็น
คนใจ คอ กล้าหาญ ทำอะไรไม่ย่อท้อ ถ้า
ผู้ใดเลืบนสั้น อ่อนน้อม ผู้นั้นใจ ฉลาด คิด
ทำอะไร แต่ พอ ทัก ถ้าผู้ใด เลืบนยาว
แหลม ผู้นั้นเป็นคนมีปัญญา มาก ถ้า
ผู้ใดเลืบนหน้าแข็ง ผู้นั้นจะอายุยืน ถ้า
ผู้ใดเลืบน หักหยาบ ผู้นั้นเป็นคนโง่ ถ้า
ผู้ใดเลืบน ถิ่นวลเป็นเงา ผู้นั้นจะมี
วาสนา มาก ถ้าผู้ใดเลืบนไล่เป็นเงา ผู้
นั้นใจซื่อสัตย์ ถ้าผู้ใดเลืบน ผ่องใส ผู้
นั้นจะบริบูรณ์ ทรัพย์สิน เงินทอง

ว่าด้วยวิจิตรพิจารณาลักษณะลายมือที่ชั่ว

อาจารย์ ท่าน กล่าวไว้ว่า อัน ลักษณะ ลาย
มือ ที่ ชั่ว ให้ โทษ นน ก็ ย่อม มี ประจำ ตัว
มนุษย์ ที่ กำเนิด มา ใน โลก นี้ เหมือน กัน ดัง
จะ กล่าว ต่อ ไป นี้

ถ้า ผู้ใด ฝ่ามือ เนือง หุ้ม กระดูก ไม่ มี ต ผู้
นั้น เป็น คน อารมณ์ ถ้า กระดูก เหลือง ออก
ขึ้น มา ก็ ไม่ ดี เหมือน กัน ถ้า ผู้ใด ฝ่ามือ
กระดูก มาก เนือง น้อย ผู้ นั้น จะ พัง ญาติ
มี ไต ถ้า ผู้ใด ฝ่ามือ แข็ง กระต้าง หยาบ ดี
แข็ง ชัด เกรียม มัว ดำ ไม่ ผ่องใส เส้น พอง ใหญ่
กระดูก นูน สูง เนือง น้อย กว่า กระดูก เหลือง ไม่ ดี
อารมณ์ จะ ได้ ความ ลำบาก ถ้า ฝ่ามือ มี สี
เลือด แต่ เนือง หย่อน ถึง จะมี วาสนา ก็ ต้อง

ตำราดูลักษณะ

๓๓

เห็นอย ถ้า นิ้ว พองโต ช่อง นิ้ว ห่าง ผู้
นั้น มัก เป็น คน เกียจ คร้าน ถ้า เส้น ลอย
กระตักชน แม่ ผู้ นน ทว เป็น สุข ใจ ก็ เป็น
ทุกข์ ถ้า หลง มอ เส้น ชน ผา มอ เนอ แข็ง
ผู้ นน เป็น คน หมั่น แต่ ต้อง เห็น อย มาก ถ้า
ผา มอ ดำ กว่า หลง มอ ผู้ นน เป็น คน ไร
ทรัพย์ ถ้า ผู้ ไต นิ้ว มือ เอน เอียง ไม่ ตรง
และ ดิบ แบน เด็ก เกิน ส่วน หรือ งอ หัก สัน
เกิน ส่วน หรือ บุบ เป็น รอย เป็น ตำ หิน ไต
หงาย หรือ งอ งาม ช่อง นิ้ว ไป รัง ปลาย นิ้ว หู
หรือ ข้อ นิ้ว เป็น ปล้อง เหล่า น เรียกว่า
ลักษณะ ที่ ชั่ว ถ้า ผู้ ไต นิ้ว มือ เอน ออก ข้าง
นอก มาก ผู้ นน มัก จะ พลาด พวาก จาก ที่ อยู่
เนื่อง ๆ มิฉะนั้น จะ ตก ระวัง ลำบาก ต้อง

ไปประกอบ การหาเลี้ยงชีพต่างเมือง ถ้า
 ผู้ใดนิ้วแบนลึบ ผู้นั้นหาทรัพย์ได้แต่เก็บ
 มีอยู่ ถ้าผู้ใดนิ้วมือน้อยลึบ ผู้นั้นจะ
 เสื่อมยศ ถ้าผู้ใดนิ้วสั้นเกินไป ผู้นั้น
 ทำมาหากินไม่ขึ้น ถ้าผู้ใดนิ้วมือหัก
 ผู้นั้นจะต้องเหนื่อย มากมักเที่ยวไปหา กินทุก
 ทิศ ถ้าผู้ใดนิ้วมือ บุบ หรือแตกเป็นรอย
 ผู้นั้นเป็นคน อารมณ์หา ทรัพย์ได้ยาก ถ้า
 ผู้ใดนิ้วมือเอนกกลับ ข้างหลัง ผู้นั้น
 จะตกยากต้องเหน็ดเหนื่อย มาก ฟังใครมีได้
 ถ้าผู้ใดช่องนิ้วโป้ง ผู้นั้นถึงมีญาติ ก็
 ไม่รักใคร่กัน และเก็บ ทรัพย์ไม่อยู่ ถ้าผู้
 ใดนิ้วมือแข็ง ผู้นั้นเป็นคน อารมณ์ อนึ่ง
 นิ้วทั้ง ๕ ยก นิ้ว ก้อย ถ้า มี รอย พบ รอย นิ้ว คจ

ตำราตลกษณะ

๓๕

เห็น ค่าย ท่าน ว่า มีดี ถ้า ผู้ ไต นว คีรีชะ
 แม่ มีอ เอน ไม่ตรง ผู้ นน เป็น คน มี ทิฏฐิ มาก
 ถ้า ผู้ ไต นว นาง เอน ผู้ นน มัก มี คู่ เป็น
 คน เจา ทิฏฐิ ถ้า ผู้ ไต นว กอ ย เขา ไม่ตรง
 ผู้ นน มัก เป็น คน ไร บตร ถึง แม่ จะ มี บตร ก็
 ต่าง คน ต่าง อยู่ ถ้า ผู้ ไต นว ชี สัน ผู้ นน
 มัก ไร คู่ มิ ณะ นน จะ เป็น คน ก ลัว ภรรยา
 ถ้า คน สง นว สัน ผู้ นน จะ ลำบาก ขาก จน
 ถ้า คน เตย นว ยาว ผู้ นน มัก เป็น คน โลก
 ถ้า ผู้ ไต ช้อง ปลาย นว ห้าง ผู้ นน จะ พง
 ญา ตี มิ ได้ เหย ถ้า ผู้ ไต นว ชี เอน ห่าง จาก
 นว กลาง ผู้ นน จะ ไต รั บ ความ ลำบาก มาก
 ถ้า ผู้ ไต นว ชี เล็ก กว นว อื่น ผู้ นน จะ หา
 เลี้ยง ชี พ ด้วย ความ ลำบาก และ หา ท อา ศัย ยาก

๓๖

ตำราคุณลักษณะ

ถ้าผู้ใดชั่วช้าเลว ผู้หนึ่งจะตกทุกข์ได้ยาก
ถ้าผู้ใดนึกกลางเอนไปข้างหลัง ผู้หนึ่งจะ
เป็นกำพร้าและขัดสนมาก ถ้าผู้ใดเลว
อ่อน นิ่มหรือสั้น ผู้หนึ่งเป็นคนฉลาดทำ
อะไรไม่ใคร่สำเร็จ ถ้าผู้ใดเลวเกินวัน
ผู้หนึ่งมักเป็นคนชราโรค ถ้าผู้ใดเลวเสียคำ
ผู้หนึ่งเป็นคนต่ำช้า ถ้าผู้ใดเลวเป็นรูป
เปลือกแตงโมผ่าสองปลายงุ้ม ผู้หนึ่งมัก
เป็นคนทำอะไรไม่สำเร็จ ถ้าผู้ใดเลวบาง
มักอายุสั้น ถ้าเลวแตกมีด ถ้าผู้ใด
ฝ่ามือใดนิ้วสั้น ผู้หนึ่งมักถูกคนนิทา
ถ้าผู้ใดมือกระตุกโตเส้นลอย ผู้หนึ่งมี
สุขน้อยมีทุกข์มาก ถ้าผู้ใดหลังมือกระ
ตุกขึ้นสูง ผู้หนึ่งตั้งแต่เล็กจนโตจะต้อง

คำวาทลักษณะ

๓๗

เห็นตเห็น้อยมาก ถ้าผู้ใดตัวเล็กมือโต

ผู้นั้นมักเป็นคนใช้เงินดิบ

อนึ่งดีเนือของผ้ามอ ทดอง ถุกกาลนั้น คือ

ถ้า ถุก ร้อน ทดอง มี เหงื่อ ถุกฝน ต้อง ผ่องใส

ไม่เหี่ยวแห้ง ถุกหนาว ต้องแห้ง ผาก จึงจะ

ถูกต้องตาม ถุก กาล ตาม ลักษณะ ทด ถัก

ถูกร้อน กลับแห้ง ผาก ถุกหนาว กลับมี

เหงื่อ ผู้นั้นจะไต่รับ ความลำบาก และหา

ปัญญา มิได้เลย ถ้าผู้ใดฝ่ามือ หยาบแข็ง

มีลายมือ น้อย หรือลาย มือ หยาบ หรือ

ลายมือไม่มีสัเลอดเหล่าน เป็น ลักษณะ มอ ทัก

ซ้ำ แต่ข้อนี้จะทาย สำหรับ คน ชาวสวน

หรือชาว นา ก็ไม่ ถนัดนัก เพราะเหตุว่า

ชาวสวน ชาว นา ย่อม ต้อง ทำ การหนัก มาแต่

๓๘ ตำราคุณลักษณะ

กำเนิดเป็นธรรมชาติ แต่ต้องพิจารณา คุณ
ลักษณะ อย่างอื่น ๆ ในตัวของผู้นั้น ประกอบ
ด้วย ถึงแม้ว่าผู้นั้นจะมีลักษณะลายมือ
ไม่ดี แต่ส่วนลักษณะอย่างอื่น ๆ ของ
เขามีดีก็ต่อทนายว่าดี หรือปานกลาง จะ
ทนายว่าชั่วก็เดี๋ยวไม่ได้ แต่ ถ้า หาก
ว่าลักษณะลายมือดี กับทั้ง ลักษณะร่างกาย
อย่างอื่น ๆ ดี ประกอบพร้อมทุก ลักษณะแล้ว
ก็ทนายว่า ผู้นั้นประเสริฐยิ่งนัก แล

จบบริบูรณ์

นางทองคำ พวงศัพทย์ ผ.พ.ผ.ผ. โฆษณา
พิมพ์ที่ ร.พ.ราชบุรีเจริญ หน้าใต้เกาะ พระนคร
พิมพ์เมื่อ ๒๐.๙.๕๐